

Forfatter: Brorson, Hans Adolph

Titel: Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956

Citation: Brorson, Hans Adolph: "Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956", i Brorson, Hans Adolph: *Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956*, 1951-56, s. 14. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brorson03grval-shoot-idm140139966716992/facsimile.pdf> (tilgået 06. maj 2024)

Anvendt udgave: Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956

Digtene i Svane-Sang fremtræder uden nogen inddeling. Men når man ser nøjere til, opdager man, at de ingenlunde står uordnet. Allerede J. A. L. Holm var klar over dette. I sin udgave 1830 delte han dem i en række afsnit, som senere er gået igen i andre udgaver, og som i alt væsentligt må siges at have truffet det rette. Og 3. oplag 1841 viser -- mærkeligt nok kun i indholdsregistret s. X, -- at han har forstået, at opstillingen i Svane-Sang i virkeligheden svarer til det system, som foreligger i Troens rare Klenodie, blot i deivis gennemførelse. For at dette skulle stå klart, mangler egentlig kun overskrifterne -- altså et lignende forhold som ved de dialoger, der står uden replikangivelse. Vi møder 5 hovedafsnit:

Første afsnit, nr. 284-302.

Ligesom Klenodiet begyndte med *Troens Fryde-Fest*, hvor kirkeåret var lagt til grund, sådan indledes Svane-Sang med et tilsvarende afsnit, der knytter sig til kirkeårets første del fra advent til Kristi himmelfartsdag. Her finder vi først 3 sange -- nr. 284-286 -- der handler om evangeliet til 1. søndag i advent, Mt. 21, 1-9: Jesu indtog i Jerusalem. Derefter 2 juledigte, nr. 287-288; 4 passionsdigte til fastetiden, nr. 289-292, og 2 til langfredag, nr. 293-294; 4 påskedigte, nr. 295-298; 3 himmelfartsdigte, nr. 299-301, samt endelig et slutningsdigt om Jesu ophøjelse med tilhæftning over hans vej gennem lidelse, nr. 302.

Andet afsnit, nr. 303-304.

Dette svarer til Klenodiets om *Troens Midler*, men er jo meget kort, blot med 1 sang om dåben, 1 om ordet og Anden.

Tredje afsnit, nr. 305-318.

Dette svarer til Klenodiets om *Troens Grund*.*) Nåden i Kristus er emnet. Som indledning er anbragt en oversat salme om syndsforladelsen, og de følgende digte besynger Jesus som forsoneren, som den barmhjertige brudgom (højsangsmotivet, flere gange sammenknyttet med forsonermotivet), som sjælesørgeren,

*) I Klenodiet står dette afsnit foran *Troens Midler*.

som den gode hyrde, som den, der skænker frihed og en god samvittighed. Helt igennem er hensigten at få frem, hvad vi i Jesus har at bygge på, altså netop troens grund.

Fjerde afsnit, nr. 319-330.

Dette svarer til Klenodiet om *Troens Kamp og Seger*. Som i Klenodiet begyndes der med sange om korset, nr. 319-321. Derefter en dialog om kristensjælen i strid: svag i sig selv, stærk i Kristus, nr. 322; en række sange om gammeltestamentlige emner, alle handlende om Herrens sejrende hjælp til dem, der i nøden vover at tro ham, nr. 323-326; endelig en række om bestandighed: tålmodig bøn og udholdende kamp, nr. 327-330.

Femte afsnit, nr. 331-352.

Dette svarer til Klenodiet om *Troens Ende*, men rummer en langt større rigdom. Alle digtene handler her om de sidste ting: døden som hjemgang til brudgommen — Herrens komme med de dødes opstandelse, dommen, verdens undergang og tidens ophør — det ny Jerusalem, Zions slot, paradiset, den himmelske kirkegang, himlen som havnen o. s. v. På en måde kan man tale om forskellige emner og jo i hvert fald om en broget mangfoldighed af billeder. Også stemningen er vekslende: fra dyb alvor, undertiden angstelse, til jubel eller stille glæde, især dog længsel, snart frydefuld, snart smertefuld. Men i al mangfoldigheden er det een og samme sag, det gælder. Vi ser Brorson som det, han selv havde kaldt *en himmel-sindet kristen siel* (nr. 202, 1, 2). Digtenes rækkefølge inden for afsnittet viser ikke nogen tydelig plan ud over det, at *Den store hvide Flok* er sat som slutning. Midtvejs findes der en gruppe (nr. 340-343), hvis baggrund synes at være Lissabons undergang ved jordskælvet 1755*).

Efter de 5 afsnit følger som tillæg den oversatte salme, nr. 353.

Også Hans Brix**) har behandlet spørgsmålet om inddelingen af Svane-Sang, øjensynlig uden at kende Holms opstilling. Brix

*) For nr. 341 påvist af Hans Brix, ant. skr., s. 296. Se nærmere nedenfor s. 19 og noterne til disse digte.

**) Ant. skr., s. 296 fig. A. Arnholtz, som kender Holm, slutter sig til Brix, ant. skr., s. 55 fig.